

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS SOCIĀLO PAKALPOJUMU
SNIEDZĒJU KONSULTATĪVĀS PADOMES
Rātslaukumā 1, Rīgā LV-1539
sēdes PROTOKOLS

2025. gada 10. aprīlī

DL-SPSKP-25-3-pro

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Sociālo pakalpojumu sniedzēju konsultatīvās padomes
(turpmāk-Padome) sēdes norises laiks 10.04.2025. plkst. 9.00 – 12.00

Sēdes norises vieta: klātienē – Rīgas dome (Rātslaukums 1, Rīga), Portretu zāle, attālināti – Microsoft Teams platforma.

Sēdi vada: Juris Radzevičs, Rīgas domes Sociālo jautājumu komitejas priekšsēdētājs, Padomes priekšsēdētājs (turpmāk – Padomes priekšsēdētājs).

Protokolē: Protokola projektu sagatavo Luīze Tīna Damberga, Latvijas Universitātes Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātes Politikas zinātnes programmas studente, Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departamenta (turpmāk – LD) praktikante, Padomes sekretāra pienākumus pilda LD Sociālās pārvaldes priekšnieka vietniece Ruta Klimkāne.

Sēde piedalās: Piedalās 29 Padomes locekļi, no tiem 8 attālināti (pielikums nr.1 un 1a).

1. Padomes darba kārtība tiek mainīta, ar pirmo prezentāciju uzstājas Rīgas Sociālā dienesta vadītāja amata apstiprināšanai izvirzītais kandidāts **Andris Izinkēvičs** “Par Rīgas Sociālā dienesta turpmāko attīstību”.

J. Radzevičs: Andris Izinkēvičs redzējumu par sociālā dienesta attīstības vīziju ir prezentējis gan 2.aprīlī Peronu ar invaliditāti nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes sēdē, gan 9.aprīlī Sociālo jautājumu komitejas sēdē.

A. Izinkēvičs: Prezentē sevi sēdes dalībniekiem un secina faktus, kas ir problemātiski šobrīd Rīgas sociālā dienesta attīstībai. Tiek iepazīstināti sēdes dalībnieki ar darbības plānu 2025.-2026. gadam, lai turpinātu sociālā dienesta attīstību, īpaši uzsverot komunikācijas uzlabošanu, resursu efektīvizēšanu un kvalitatīvāku klientu apkalpošanu. Rīgas sociālā dienesta vadītāja izvirzītā vīzija ir nodrošināt uz cilvēkiem centrētu pieeju, kas nodrošina vienlīdzīgus darba apstākļus un pakalpojuma kvalitāti visos Rīgas rajonos (sk. prezentāciju 2.pielikums).

Turpmāk tiek uzdoti jautājumi, sniegti komentāri un laba vēlējumi no Padomes dalībniekiem.

U. Līkops (Latvijas Sarkanais krusts): Valsts mērogā tiek runāts par birokratizācijas samazināšanu. Ļoti daudz lietas ir stipri birokratizētas un noteiktas struktūrvienības netiek galā ar darbu apstrādi. Īss jautājums – kas vispār ir sociālais dienests un kam tas ir vajadzīgs, kāds ir mērķis? Cilvēcīgi, vienkārši.

V. Kleinbergs (Rīgas domes deputāts): Pietrūkst sadarbības ar citiem dienestiem un kopīga sadarbība nodrošinātu labāku mērķu sasniegšanu.

J. Radzevičs: Ir jāstrādā ar iepirkumu, kad darbs notiek ar iepirkuma plānu. Visiem pie galda sēdošajiem ir jāplāno savi resursi un savlaicīga iepirkuma izsludināšana. Pus gadu uz priekšu jābūt skaidrībai kurš ko darīs un kā darīs.

I. Švekle (nodibinājums “Caritas Latvija”): Sociālais dienests ir palīgs cilvēkiem. Tiek minēts, ka sociālais dienests ir kļuvis pārāk birokratizēts, vajag kārtīgi pašam iepazīties ar

informāciju, lai spētu palīdzēt cilvēkiem. Svarīgi ir savlaicīgi informēt pakalpojumu sniedzējus par iepirkumiem.

V. Kleinbergs: Jautājums par birokrātiju nav tikai Andrim, bet gan jautājums visiem. Birokrātiju var samazināt likvidējot muļķīgas prasības. Rīgā vien ir 16'000 izziņas gadā par aprūpējamiem cilvēkiem. U27 izziņa ir pilnīgi nevajadzīga, jāvirza jautājums par tās likvidēšanu. Aicinājums ir "likt uz galda lietas", kas ir gan Ministru kabineta noteikumos, gan saistošajos noteikumos liekas. Informēt par liekām darbībām. Aicina Andri definēt priekš sevis, kas sociālajam dienestam ir sociālo pakalpojumu sniedzējs.

Norberts Snarskis (biedrība "PINS"): aicina savlaicīgi (pusgads, gads) strādāt kopā pie iepirkumiem, atgādina, ka sociālo pakalpojumu sniedzēji ir sadarbības partneri.

Nils Josts (Rīgas domes deputāts): Iespējams jāveicina sadarbība tieši ar Rīgas Stradiņa universitāti, jādomā par jaunu atbalstu topošajiem sociālā darba praktizētājiem.

J. Radzevičs: norāda uz procesu digitalizācijas nepieciešamību.

Kaspars Markševics (nodibinājums "Latvijas Bērnu atbalsta fonds"): Ir "forši" redzēt dedzīgus cilvēkus un novēlu Jums (Andri Izinkēvič) degt kopā ar mums un atbraukt ciemos.

I. Kondrāte (LD direktore): Labklājības nozare ir gana dinamiska un mēs nezinām kas būs tālāk. Rīgas Sociālais dienests ir uz pārmaiņu ceļa. Komunikācija ir ārkārtīgi svarīga.

Linda Ozola (Rīgas domes deputāte): Aicina sanākt kopā ar sociālo pakalpojumu sniedzējiem un domāt, kur kopā iespējams īstenot ieteikumu likvidēt prasību "vienu stāvu augstāk".

U. Līkops: Sociālajam dienestam kopā ar visiem ir jātur "roka uz pulsa". Iepirkumi jāveic uz vismaz 3 gadiem, lai mazinātu birokrātisko papīru iepirkšanu, tas ir par aprūpi mājās. Norāda, ka budžeta pieņemšana nevar būt par pamatu līgumu termiņiem. Tiek neļēdzīgi daudz laika patērēts papīru kārtošanā. **Ilze Kenne** (biedrība "Latvijas Bērniem ar Kustību traucējumiem"): piebilst, ka aiz visiem iepirkumiem stāv profesionāli, kurus noturēt var ar līgumiem, kas ir uz ilgāku laiku.

J. Radzevičs: Būtu jāpadomā par to, ka ne visām lietām ko dara sociālajā dienstā ir vajadzīga sociālā darba izglītība. Novirzīt speciālistus vajag tur, kur tiešām ir vajadzīgs sociālais darbs. Iepirkumiem jābūt savlaicīgi formulētiem un pabeigtiem jau iepriekšējā gadā. Iepirkumi veido budžetu principā. Saruna par sociālā dienesta Valsts asistentu nodaļu – ved no adreses uz adresi parakstīt papīrus. Līguma termiņi ir viennozīmīgi jāpārskata. Jāpadomā par citādākiem risinājumiem – iespējams pakalpojumu sniedzējiem būtu jādod iespēja sakārtot dokumentus saviem pacientiem. Finanšu disciplīna – ja mēs nemaksājam laikā, var rasties nodokļu parādi un pretendents nekur nevar startēt iepirkumos. Vēlam izdošanos jaunajam Rīgas sociālā dienesta vadītājam.

Nolemts: pieņemt jautājumu zināšanai.

2. Preventīvi sociālie pakalpojumi ģimenēm ar maziem bērniem, ziņo LD Sociālās pārvaldes priekšnieka vietniece **Ruta Klimkāne**

R. Klimkāne: (*Prezentācija nr.3*). Nepieciešams pievērst lielāku uzmanību pakalpojumiem, kurus mēs varam saukt par preventīviem. Prezentācijas mērķis un galvenais uzsvars ir apzināt jau esošos atbalsta pakalpojumus pašvaldībā ģimenēm bērna gaidīšanas laikā un jaundzimušo vecākiem, un bērniem līdz 3 gadu vecumam. Pakalpojumi tiek iedalīti trīs sadaļās – 1) pakalpojumi pieejami visiem vecākiem; 2) pakalpojumi pieejami vecākiem vai ģimenei, kurā identificēti riski bērna attīstībai; 3) visiem vecākiem (dēļ fakta). Ir identificējama fragmentēta pieeja, nav viens koordinators programmu līmenī, pakalpojumu pēctecība saistīta ar finansējuma pieejamību un pakalpojumu atpazīstamības problēmas. Tiek iepazīstināti sēdes dalībnieki ar jaunu plānoto pakalpojumu jaunajiem vecākiem, piedzīmstot bērniņam.

U. Līkops: sociālo un veselības pakalpojumu sniegšana ir gana labi reglamentēta, kā tam visam ir jānotiek. Nav vajadzīgas papildu institūcijas. Ģimenes ārstu auditorija ir aizsniedzama un Rīgas ģimenes ārstiem savstarpēji tiekoties būtu nepieciešams tikties arī ar sociālo dienestu un politiķiem.

J. Radzevičs: mērķis bija vienkārši salikt uz kartes to pakalpojumu klāstu, kas šobrīd ir pieejams, jo šobrīd ir tāda problēma kā sadrumstalotība. Doma ir visu salikt kopā, lai arī cilvēkam vieglā valodā ir skaidrs kā viņš pa šo ceļu līdz rezultātam var iet. Tā pat kā diskusijās par demences plānu. Budžetā ir jauna budžeta programma ģimenēm ar bērniem. Tas palīdz sistematizēt pakalpojumus, kas ir tieši šai mērķa grupai.

Ilze Paleja (biedrība “Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija”): Padomes iesākumā kopā ar citām organizācijām iniciējām šo jautājumu par prevenci Rīgā. Pirmais ir svarīgi saprast, kas mums jau ir, nākošais ir jādoma par vajadzībām, kas netiek apmierinātas. Mēs visi dzirdam, kas notiek ar demogrāfiju un šie ir diezgan cieši saistoši jautājumi. Prieks ir par to, ka Rīga ir pirmā. Jādoma par to, kurš šo pārrauga un būs koordinējošais.

N. Snarskis: Topošo un jauno vecāku skola – jānorāda uzreiz adrese un telefons. Ja saliek uz dažādām lapām visu, tad nav skaidrs.

J. Radzevičs: Iestarpina – šī ir tikai prezentācija. Vēl ir jāizstrādā algoritms vizuāli saprotamam materiālam. Ievada datiem (klienta portretam) ir jābūt skaidriem, iepretim katrai mērķa grupai ir savs ceļš līdz pakalpojumam. Šobrīd esam procesa sākumā un jāsāk ar ģimenēm ar bērniem līdz 3 gadiem, procesi jāprot aprakstīt saprotami – kā profesionāliem, tā lietotājiem.

N. Josts: Skaidrība palīdzētu jaunajiem vecākiem nebaidīties no nezināmā un iet vēl pēc otrā vai trešā, vai neatteikties no bērniņa.

I. Kenne: Uzskata, ka nekādi pabalsti un māmiņu skolas neizglābs demogrāfisko situāciju. Vai vispār ir pētījums kādai mērķa auditorijai šīs lekcijas par māmiņu skolu ir vajadzīgas. Kur ir vīriešu atbildība, ja sievietēm daba ir ielikusi fundamentā, ka viņām zemapziņā ir ielikts, ka tos bērnus vajag.

J. Radzevičs: Šodienas prezentācijas mērķis ir paskatīties uz to, kādi pakalpojumi ir jau šobrīd pieejami.

Nolemts: pieņemt jautājumu zināšanai un turpināt darbu pie preventīvo sociālo pakalpojumu kartēšanas un attīstības.

3. Ziņojums par sociālo pakalpojumu cenas noteikšanas politiku un tās ietekmi uz sociālo pakalpojumu ilgtspēju, ziņo: Padomes loceklis, biedrības “Rīgas pilsētas “Rūpju bērns”” Rīgas pilsētas izpilddirektors **Māris Grāvis**

M. Grāvis: Padomes sēde ir vairāk kā iespēja risināt dažādas “sāpīgas un aktuālas” tēmas, tāpēc mērķis šodien būs aktualizēt nozīmīgākos jautājumus (*Prezentācija nr.4*). Tiek informēti sēdes dalībnieki par to, kāda ir sociālo pakalpojumu būtība. Sociālie pakalpojumi ir salīdzinoši viegli aprēķināmi, jo to izmaksas nav “kosmos” un galvenās izmaksas veido personāla izmaksas. Prezentācijas ietvaros tiek izklāstīta informācija par dažādiem izdevumiem. Ja vēlas uzturēt pakalpojumus pietiekamā kvalitātē, tad kā mēs izmaksas paredzam pakalpojumu cenā. Tiek ierosināts veikt iepirkumus ar vairāku gadu termiņu. Jo savlaicīgāk izsludināts iepirkums, jo lielāka drošība pakalpojuma saņēmējiem un pašvaldībām. Iepirkumi ar noteiktu cenu rada apstākļus, ka neienāk jauni pakalpojumu sniedzēji šajā jomā, jo cenas aug. Aktualitāte – grupu dzīvokļu pakalpojuma iepirkums, kurš tika izsludināts ar īsu termiņu par noteiktu cenu, kas ir zemākas, lai atbilstu vismaz 70% no reālajām izmaksām. Aicina neuztvert prezentāciju, kā sūdzēšanos, bet sadzirdēt

Andris Bērziņš (Latvijas Samariešu apvienība): Nav ko atņemt, bet ir ko pievienot prezentācijai. Atlaišanas pabalsts nav ierēķināts izmaksās. Biedrības vadītājs atbild ar visu savu mantu par biedrības darbību, līdz ar to pirms iepirkumiem ir grūta izvēle, lai saprastu kā rīkoties tālāk.

M. Moors (LD Sociālās pārvaldes priekšnieks, direktors vietnieks sociālajos jautājumos): Šobrīd ir jāpasaka fakti – mums iepirkuma likums paredz tādu lietu kā tirgus izpēti un noteiktu dokumentu iesniegšanu. Budžeta pieprasījumā mēs visu iekļāvam iekšā, tieši balstoties uz tirgus izpēti – grupu dzīvoklim, aprūpei mājas un visiem citiem pakalpojumiem. Sociālo jautājumu komiteja LD pieprasījumu oktobrī atzina kā pamatotu. Mēs zinām kāda ir situācija. Pieprasījums ir pamatots un pareizs, balstīts datos. Budžetu

pieņem janvāra beigās un tajā brīdī var sākt iepirkuma plānošanu, jo to var darīt tikai tad, kad visi dokumenti ir saskaņoti. Jādomā kādā veidā un ko mainīt Rīgā saistībā ar finanšu saskaņošanas jautājumiem. Mēs mēģinām katru gadu kaut ko uzlabot, publiski parādās vajadzības, bet kad tās ir jāprioritizē Rīgas domes ietvaros, tad budžeta komisijas lēmums var būt savādāks. Labklājības departaments savu mājasdarbu izdara un budžeta projektā iestrādā reāli apzinātas vajadzības. Sociālā pakalpojuma cenas metodoloģijas pārskatīšana nav, saistošajos noteikumos ir paredzēts līdzmaksājuma palielinājums sociālās aprūpes centru vajadzībām, bet naudas jau budžetā tam nav.

J. Radzevičs: Maijā jāizskata iepirkumu jautājums. Jāpaskatās uz visiem cēloņiem, jo bieži vien mēs redzam lietu no sava skata punkta. Balstoties savā empīriskajā pieredzē, es sludināju konkursu bez budžeta un es tos sludināju rudenī ar tādu domu, ka es nonāku pie budžeta veidošanas ar otro skaitli aiz komata un, kad notiek politiskā lemsana, tad politiķiem ir skaidrs priekšstats ko mēs izdarīsim par šo naudu – kas būs un kas nebūs. Man neliekas pareizi tas, ka budžetu apstiprina tad, kad valsts ir apstiprinājusi budžetu. Tehniskais janvārī tiek apstiprināts un martā tiek apstiprināts it kā īstais – bet budžets ir budžets. Izpratne neveidojas par to – līdz budžeta apstiprināšanai mēs nedarām neko? Aprūpei mājās cena tika izmainīta, kaut arī izmainītās cenas palielinājumam budžetā naudas nebija. Ja naudas nav, tad cenu nepaaugstina, kāpēc atstāj iepirkumus uz pēdējo brīdi, vēl bija tiesu darbi. Mans secinājums – ja savlaicīgi darām šīs lietas, tas samazina riskus. Man nepatīk definētās cenas – ir jāizšķiras cik daudz mēs varam to atļauties. Darbs ir jāizdara savlaicīgi, jāapmaksā savlaicīgi, ja ir ierobežoti līdzekļi, tad ir jāsaprot, cik daudz un ko mēs varam pasūtīt. Nevar dempingot cenas, bet ja līdzekļi ierobežoti, tad nevar visu pasūtīt.

V. Kleinbergs: mazs kopsavilkums. Nav jau problēma tikai iepirkumos un tur nav tikai viens vainīgais. Rīgas pašvaldība bija gatava veidot 3 gadu budžetu, bet 3 gadu budžets ir informatīvs, tas nav saistošs. Nezinu, vai kaut kas tik krasi ir mainījies, bet departaments sludināja iepirkumus arī pirms budžeta pieņemšanas. Problēma ir tāda, ka vadības līmenī netiek pieņemti noteikti lēmumi. Ir vairāki risinājumi – 1) gan budžeta plānošana 3 gadus uz priekšu (kaut arī nebūs saistoši); 2) domāt par kapitāla ieguldījumiem pakalpojuma cenā (privātās un pašvaldību telpas, kādā apmērā atbalstīt kapitālieguldījumus); 3) nodalīt pakalpojuma cenu (saturs un telpas, ēku uzturēšana) – mēs zinām kāds ir standarts. Min Valmieras piemēru, kur pašvaldība pati maksā izdevumus par ēkām; 4) risinājumi gada vidū – pagājušā gada problēma tāda bija, ka budžeta grozījumi netika veikti: bieži vien ir tā, ka nav nepieciešama papildus nauda, bet tā ir tikai jānovirza citā vietā.

L. Ozola: Ir jāsaprot kā veidojas cena par pakalpojumu. Šādam procesam ir jābūt kā visu pušu vienošanās kopīgam procesa iznākumam. Budžeta limits ir un var nākties domāt, ka ne pilnīgi visus pakalpojumus mēs varam atļauties. Mūsu pusē ir uzdevums virzīt uz priekšu jautājumus par pakalpojumu cenas izveidošanu

A. Bērziņš: Pakalpojumu cenas veidošana ir dienaskārtībā. Kalkulācijas veidot nav problēma. Problēma ir ilgtermiņa jautājumos. Ir jāmēģina savai konkrētai publikai paskaidrot, kas ir tas primārais. 8.68 *euro* jau tagad būtu par aprūpi mājās jāmaksā. Šobrīd visi iepirkumi kas iet, jau pārsniedz nākošā gada janvāra budžetu. Mēs visi esam vienā laivā – Rīgas domei arī ir tādas iespējas, kādas ir.

U. Likops: Konsultatīvā padome nav jautājumu risinātājs, bet jautājumu pacēlājs. Cerams šiem jautājumiem tiks meklēti risinājumi. Katram mums ir savs darbs un nevienā brīdī neviens nav teicis, ka būs viegli. Man liekas, ka tāds apkopojums būtu – pašvaldībai būtu jābūt skaidrībai par to, kas būtu prioritāri nepieciešamie pakalpojumi, bez kuriem nevar – kā piemēram, cilvēks nevar palikt viens mājās, jo vienkārši nomirs. Latvijā nav rinda uz slīgstošu sociālo aprūpi institūcijās, ir rinda uz finansējumu. Griež ausis tas stāsts, ka sociālā sfēra ir tā, kas finansējumu tikai tērē.

V. Kleinbergs: Jāaicina vairākas struktūrvienības - Iepirkumu pārvalde, Finanšu departaments, Iepirkumu birojs. Nepieciešams parunāt par B procedūras pakalpojumu iepirkumu, jēgu un nozīmi. Jādiskutē, vai saistošajos noteikumos varētu noteikt pakalpojumu

cenās. Ir nepieciešams veidot cenas, par kādām ir iespējams pakalpojumus pirkt. Pie šāda risinājums visticamāk nonāksim.

J. Radzevičs: Uzklāusot padomes locekļu viedokļus, rezumē, ka šajā sasaukumā par iepirkumiem diskusiju neorganizēt.

Nolemts: pieņemt jautājumu zināšanai, LD ņemt vērā izskanējušos viedokļus par savlaicīgu iepirkumu organizēšanu un sociālo pakalpojumu līgumu slēgšanu uz ilgāku laiku.

J. Radzevičs: Norāda, ka pie mums ir ieradusies organizācijas pārstāve ar suni kanisterapeitu prezentēt savu pakalpojumu. Priekšlikums Padomes plānoto dienas kārtības jautājumu “Diskusija par sociālo pakalpojumu kvalitātes novērtēšanu un iesaistīto pušu: pasūtītājs, izpildītājs, pakalpojuma saņēmējs – klients atbildību” atlikt, piekrītot M.Moora priekšlikumam un aicina pieņemt lēmumu diskusiju novadīt LD par tās rezultātu ziņot Padomē.

Jautājums ārpus Padomes darba kārtības: Ilonas Vaivades prezentācija par kanisterapeita pakalpojumu “Apzināts suns kanisterapeits”.

I. Vaivade: (*prezentācija Nr.5*) Iepazīstina ar sevi un kanisterapijas suņiem. Organizācijas mērķis ir dalīties zināšanās par suni kā kompanjonu, par kanisterapijas lomu, vietu un iespējām un kvalitātēm mūsu sabiedrībā. Izglītēt jauniešus un viņu vecākus par suņa unikālajām spējām un vērtību mūsu dzīvē. Organizācija ir aktīvi darbojusies kustībā “Lielie bērnu slimnīcai”, Gaiļezera pansionātā dodas katru mēnesi. Kanisterapija Latvijā ir jau apmēram 15 gadus un ir pierādījusi sevi kā alternatīvu metodi rehabilitācijas efektivitātei. Kanisterapija rehabilitē un rezultātā sniedz arī pozitīvas emocijas. Kanisterapijai ir 3 darbības virzieni: 1) sastapšanās ar suni; 2) mācīšanās ar suni; 3) terapija ar suni – individuāla pieceja katram. Kanisterapija palīdz iedvesmot cilvēkus uz komunikāciju.

Nolemts:

1. Turpināt darbu pie preventīvu sociālo pakalpojumu kartēšanas un attīstīšanas.
2. Labklājības departamentam organizēt diskusiju ar sociālo pakalpojumu sniedzējiem par sociālo pakalpojumu kvalitātes novērtēšanu un iesaistīto pušu: pasūtītājs, izpildītājs, pakalpojuma saņēmējs – klients atbildību. Par diskusijas rezultātiem un secinājumiem informēt Padomi. Padomes locekļiem iesaistīties diskusijas satura veidošanā.

Pielikumā:

1. Dalībnieku saraksts: pielikums nr.1 (uz 5.lpp.) un attālināto dalībnieku izdruka no Teams platformas uz 1 lpp.
2. Andris Izinkēvičs “Par Rīgas Sociālā dienesta turpmāko attīstību”.
3. Preventīvi sociālie pakalpojumi ģimenēm ar maziem bērniem, Ruta Klimkāne.
4. Prezentācija “Ziņojums par sociālo pakalpojumu cenas noteikšanas politiku un tās ietekmi uz sociālo pakalpojumu ilgtspēju”, Māris Grāvis.
5. “Apzināts suns kanisterapeits”, Ilona Vaivade.